

30.01.2021 20.00

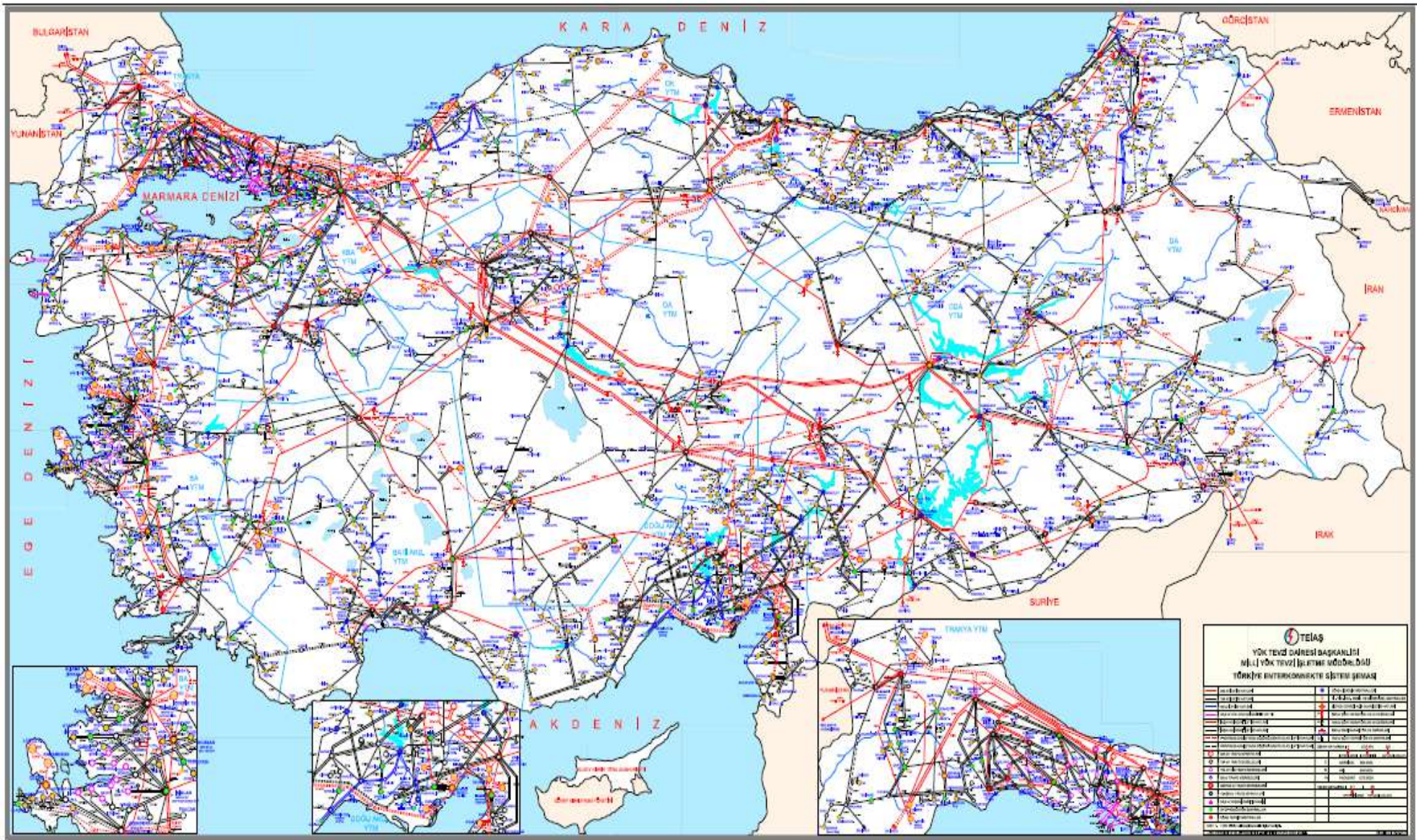

KENDİ ENERJİSİNİ ÜRETEN ŞEHİRLER

Prof. Dr. Erdal IRMAK

gazi.edu.tr

■ Ekonomik Büyüme Oranı (2018)

%2.6

■ Birincil Enerji Yıllık Talep Artışı

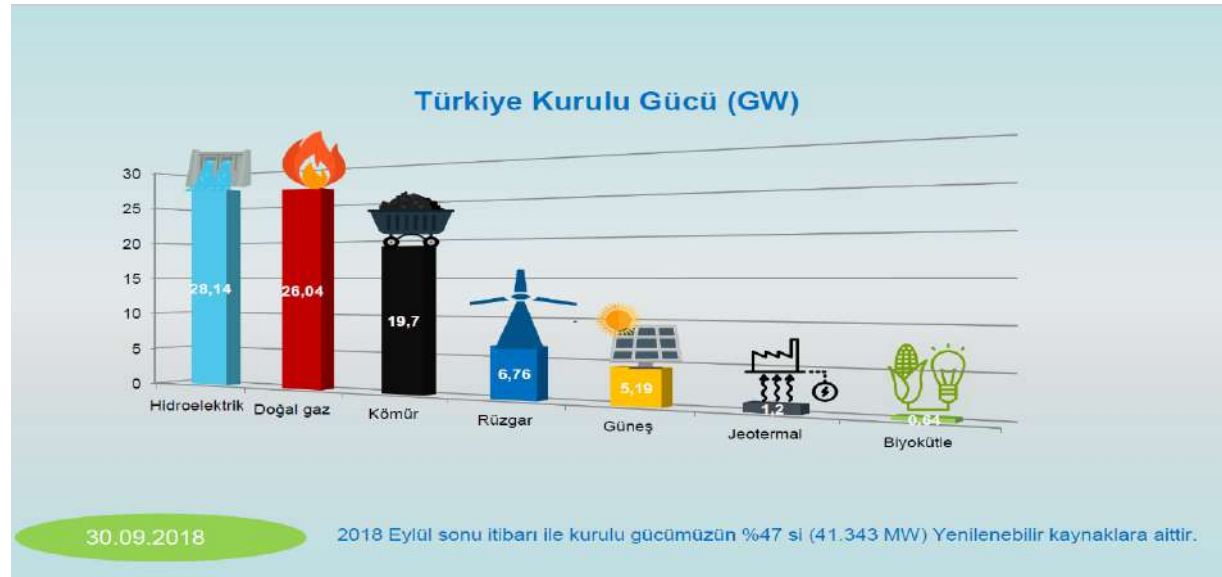
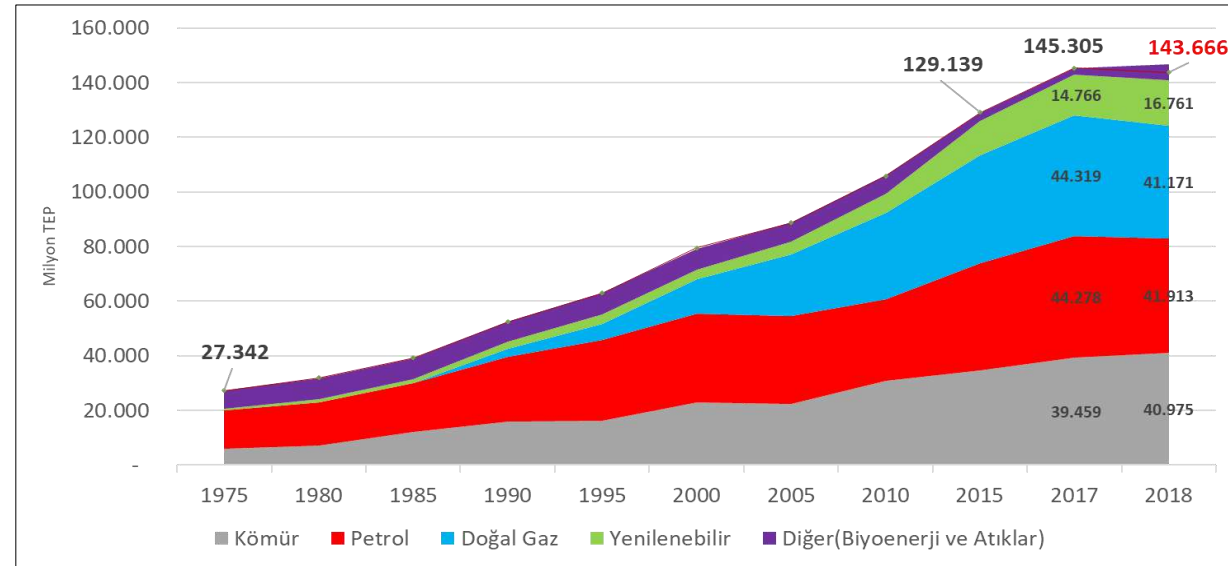
1990-2017 Ortalama

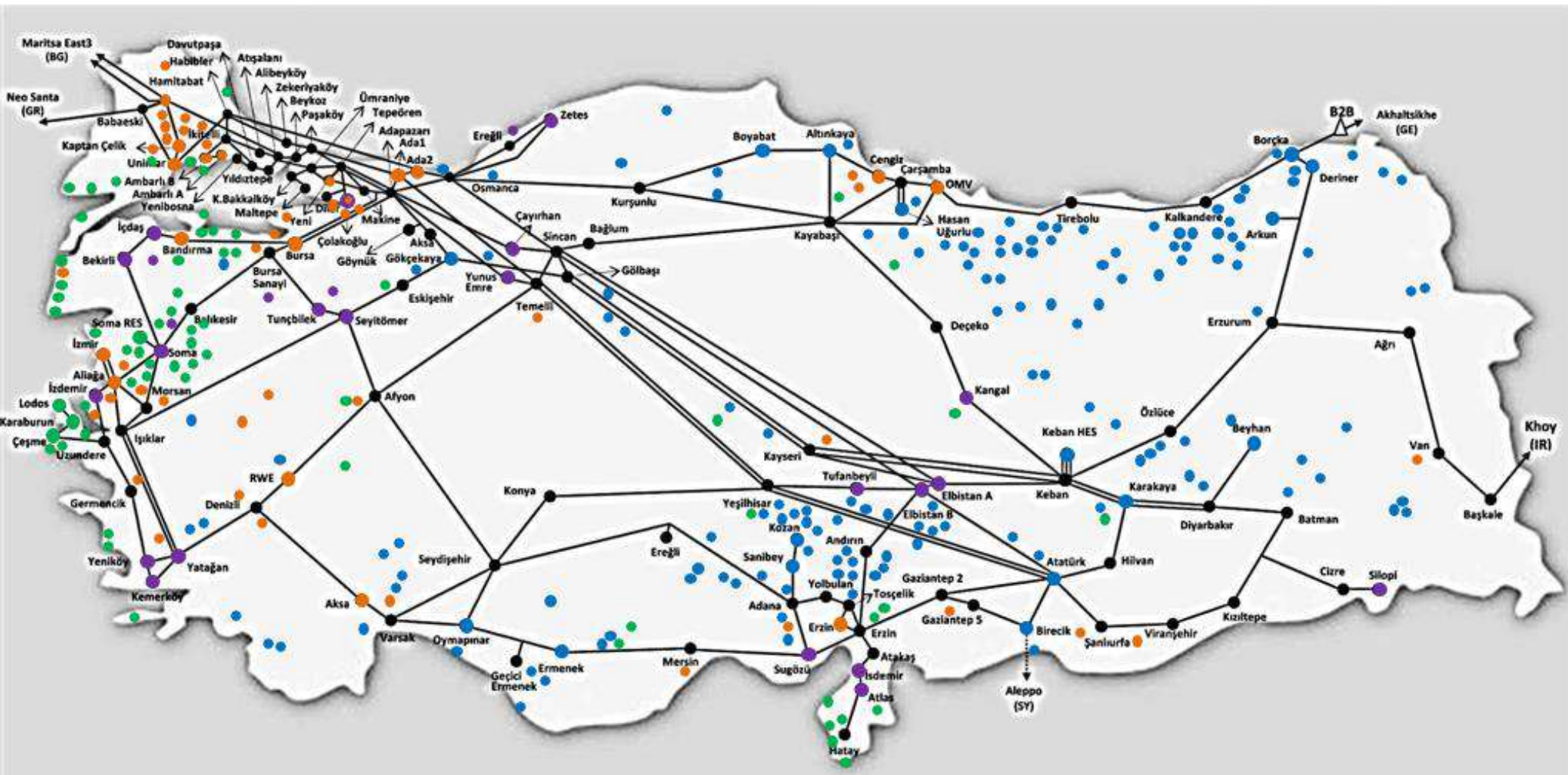
%4

■ Gerekli Yatırım İhtiyacı

2010-2030 Dönemi İçin

225-280 Milyar TL

● KATI YAKIT (15.064 MW)

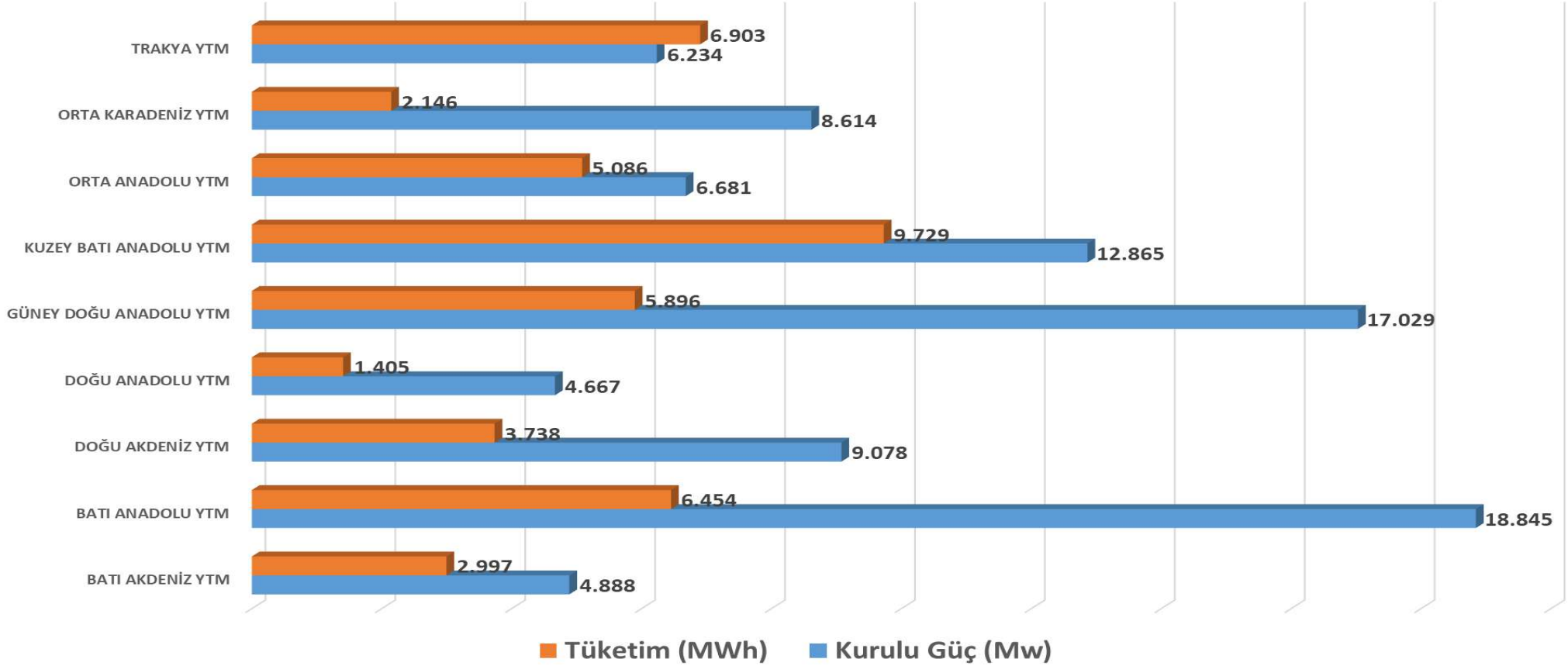
● RÜZGAR (4.357 MW)

● DOĞAL GAZ (25.089 MW)

● HİDROELEKTRİK (25.357 MW)

Kurulu Güç & Tüketim Veri Karşılaştırması

Kaynak: TEİAŞ Faaliyet Raporları, Yük Tevzi Bilgi Sistemi (TEİAŞ), EPIAŞ Şeffaflık Platformu

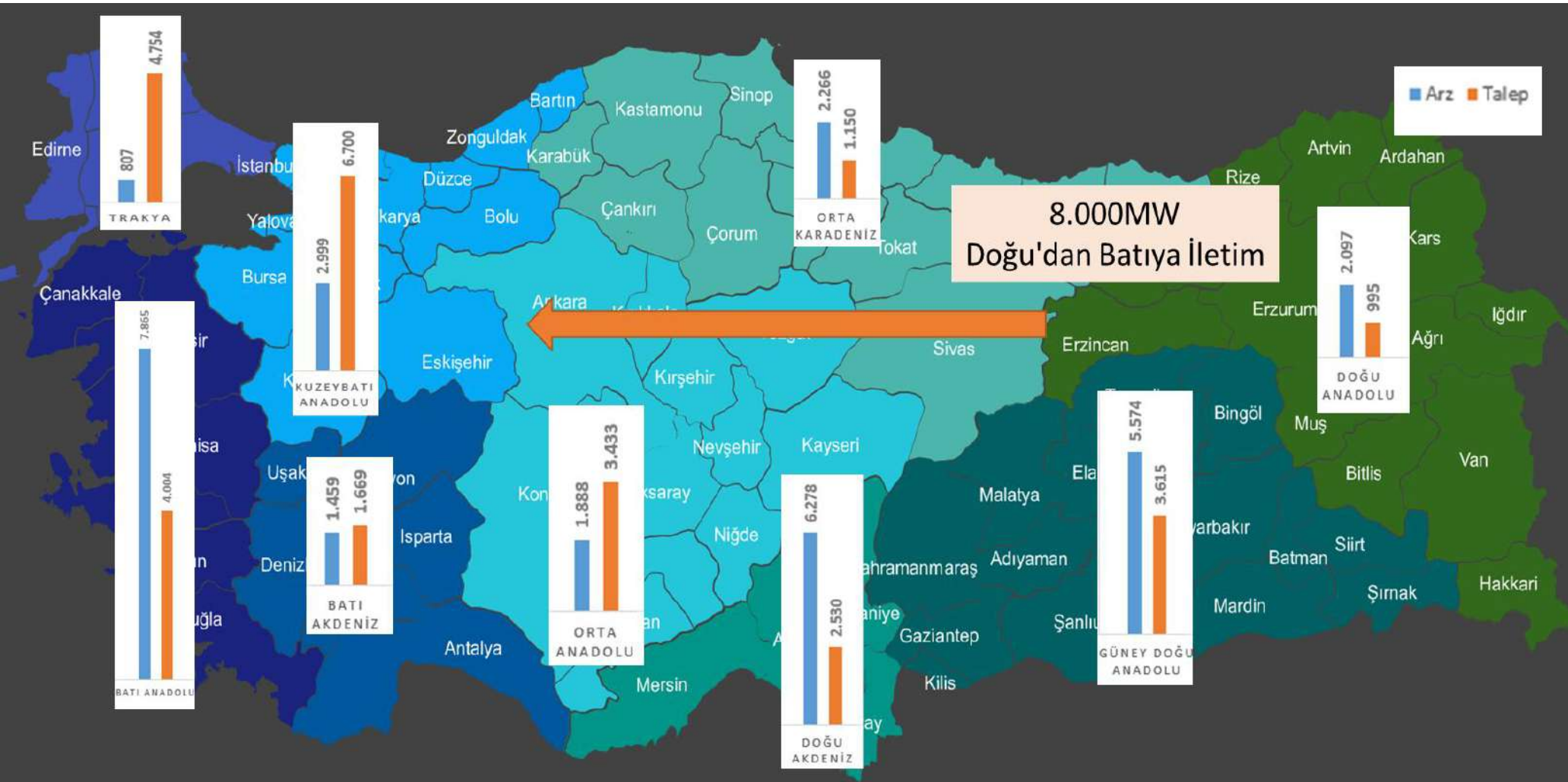
Saatlik Ortalama İletim Kayıbı (MW)	Ortalama Kayıp Yüzdesi	Yıllık Toplam Kayıp (MWh)	PTF (Ortalama-2020) (TL)	Tahmini Maliyet (TL)
677	1,99	5.951.019	278	1.654.383.282

Kaynak: TEİAŞ Faaliyet Raporları, Yük Tevzi Bilgi Sistemi (TEİAŞ), EPIAŞ Şeffaflık Platformu

İlkbahar

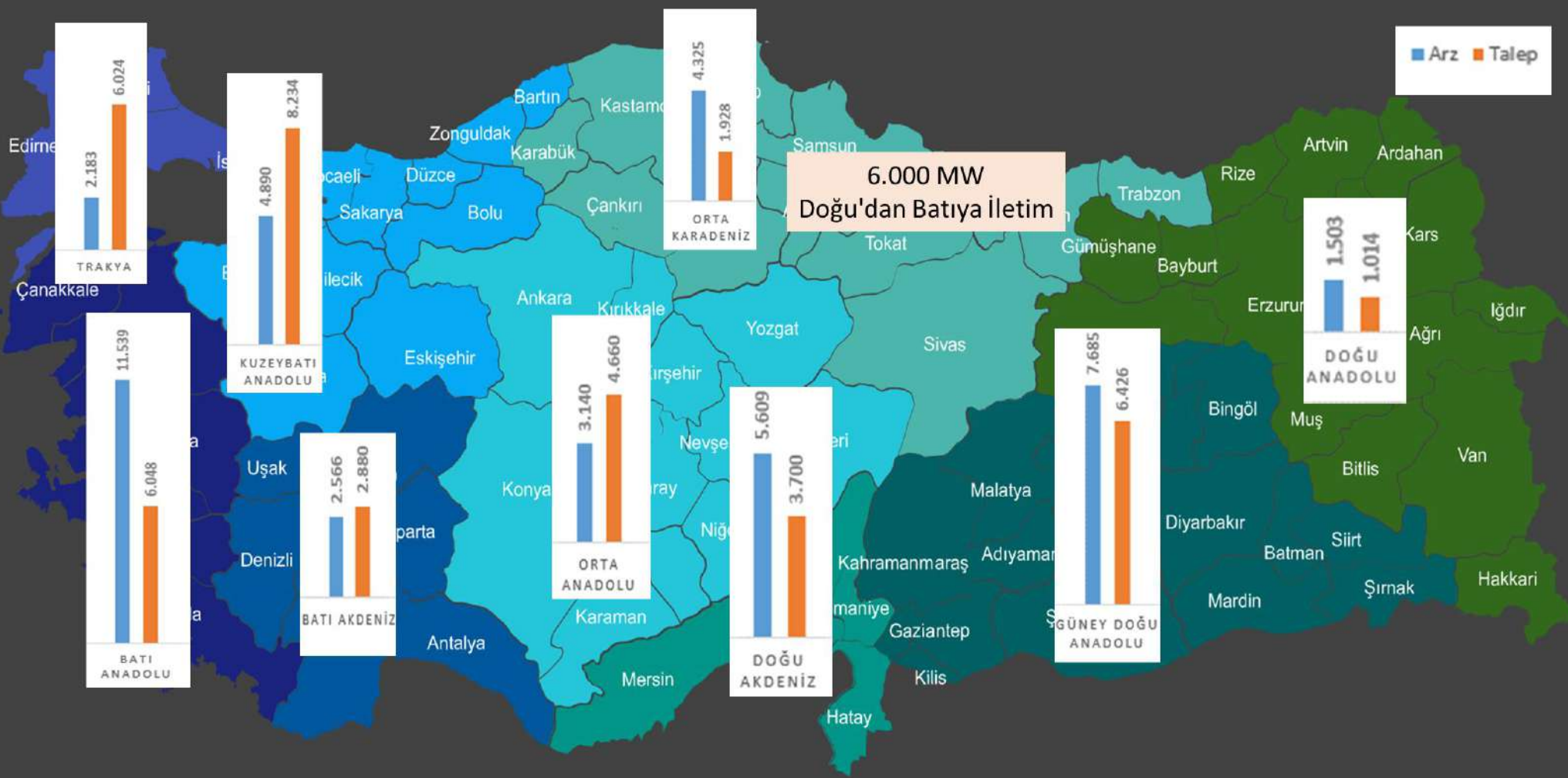

Kaynak: TEİAŞ Faaliyet Raporları, Yük Tevzi Bilgi Sistemi (TEİAŞ), EPIAŞ Şeffaflık Platformu

Prof. Dr. Erdal IRMAK, erdal@gazi.edu.tr

Yaz

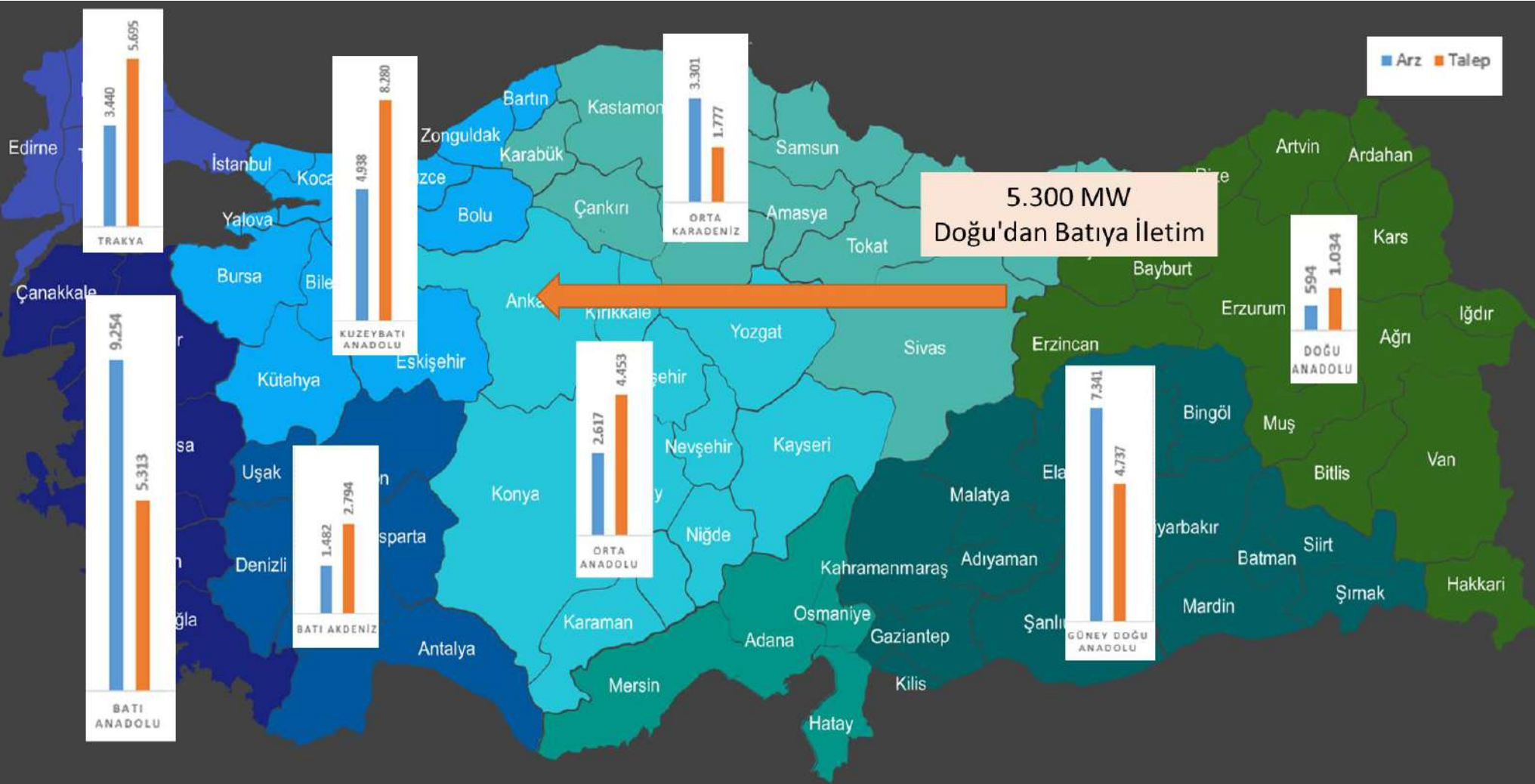

Kaynak: TEİAŞ Faaliyet Raporları, Yük Tevzi Bilgi Sistemi (TEİAŞ), EPIAŞ Şeffaflık Platformu

Prof. Dr. Erdal IRMAK, erdal@gazi.edu.tr

Sonbahar

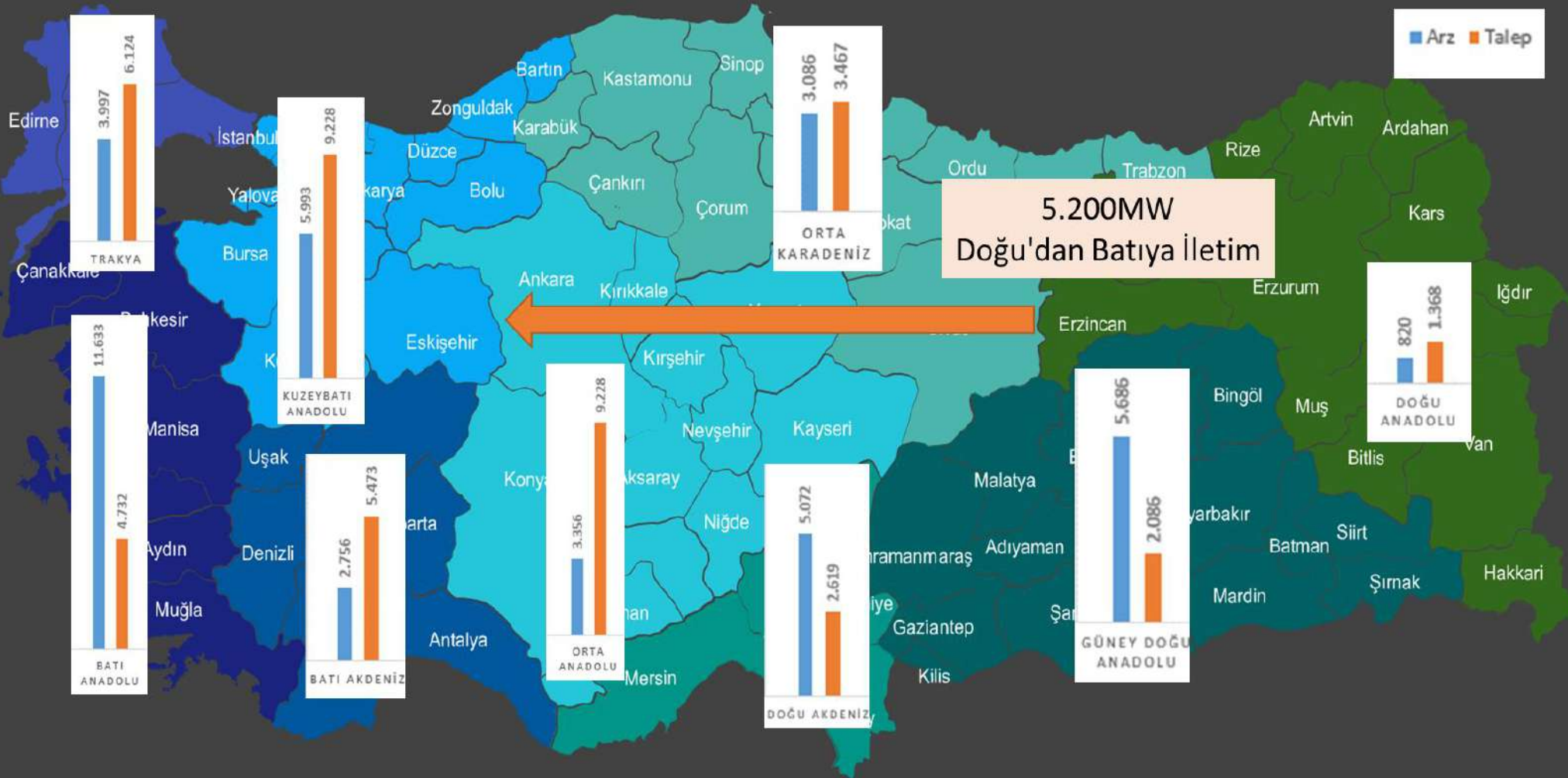

Kaynak: TEİAŞ Faaliyet Raporları, Yük Tevzi Bilgi Sistemi (TEİAŞ), EPIAŞ Şeffaflık Platformu

Prof. Dr. Erdal IRMAK, erdal@gazi.edu.tr

Kış

Kaynak: TEİAŞ Faaliyet Raporları, Yük Tevzi Bilgi Sistemi (TEİAŞ), EPIAŞ Şeffaflık Platformu

Prof. Dr. Erdal IRMAK, erdal@gazi.edu.tr

- Saatlik ortalama iletim kaybı **677 MW**
- Bu ortalama tüketimin **%2 si**
- Eğer yıllık ortalama PTF (piyasa takas fiyatı) ile yıllık kaybı çarparsak, iletim hattındaki kayıp enerjinin maliyeti yıllık tahmini **1.6 Milyar TL**
- Yerinde üretim yaparak kaybı **%1 düşürebilsek bunun getirisi: yıllık 800 Milyon TL**

Yerinde üretim yaparak kaybı %1 düşürebilsek bunun getirisi:

yıllık 800 Milyon TL

TEİAŞ toplam kaynak ihtiyacı (2021)

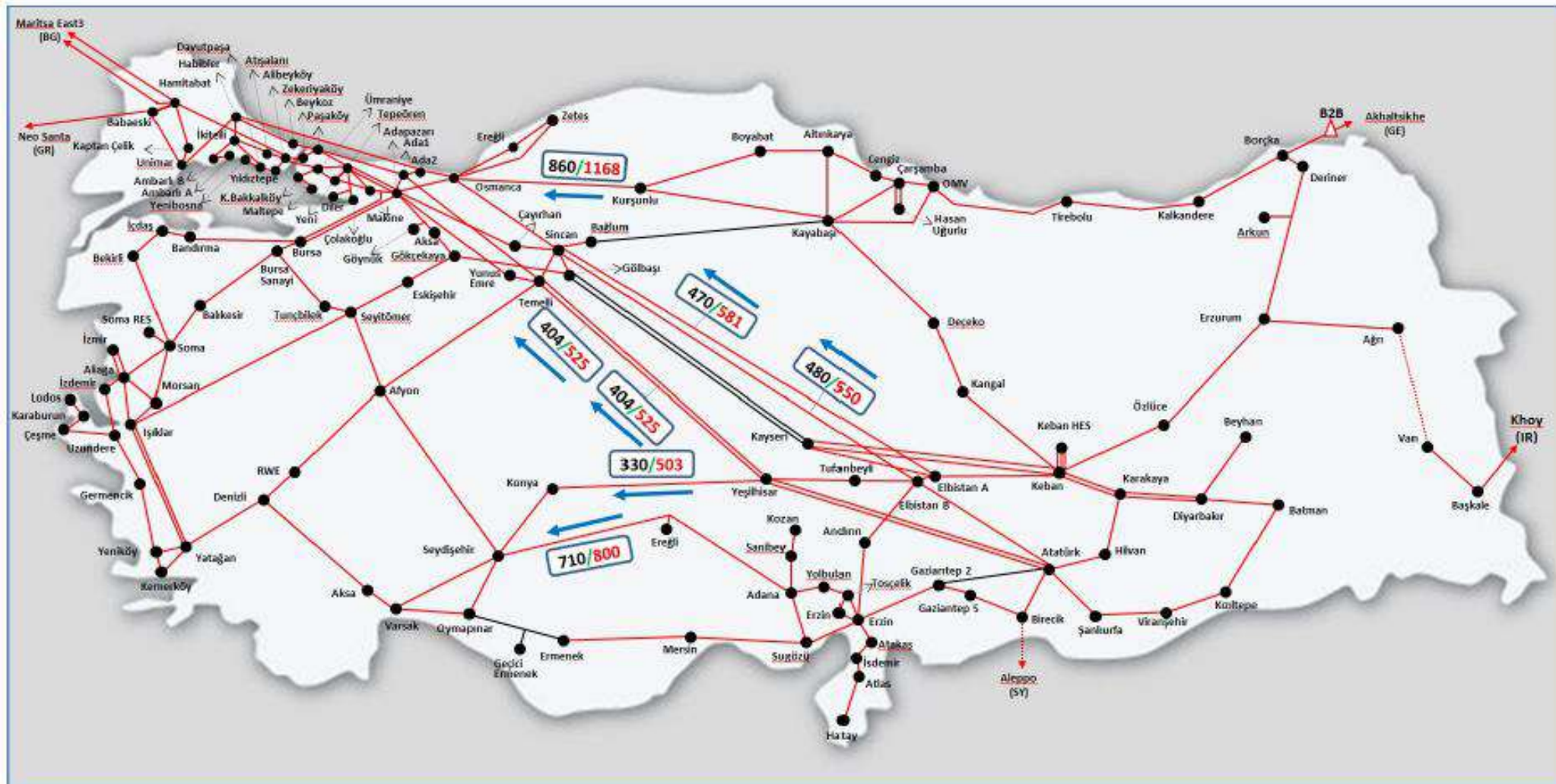

Kaynak:
TEİAŞ 2021 YILI PERFORMANS PROGRAMI

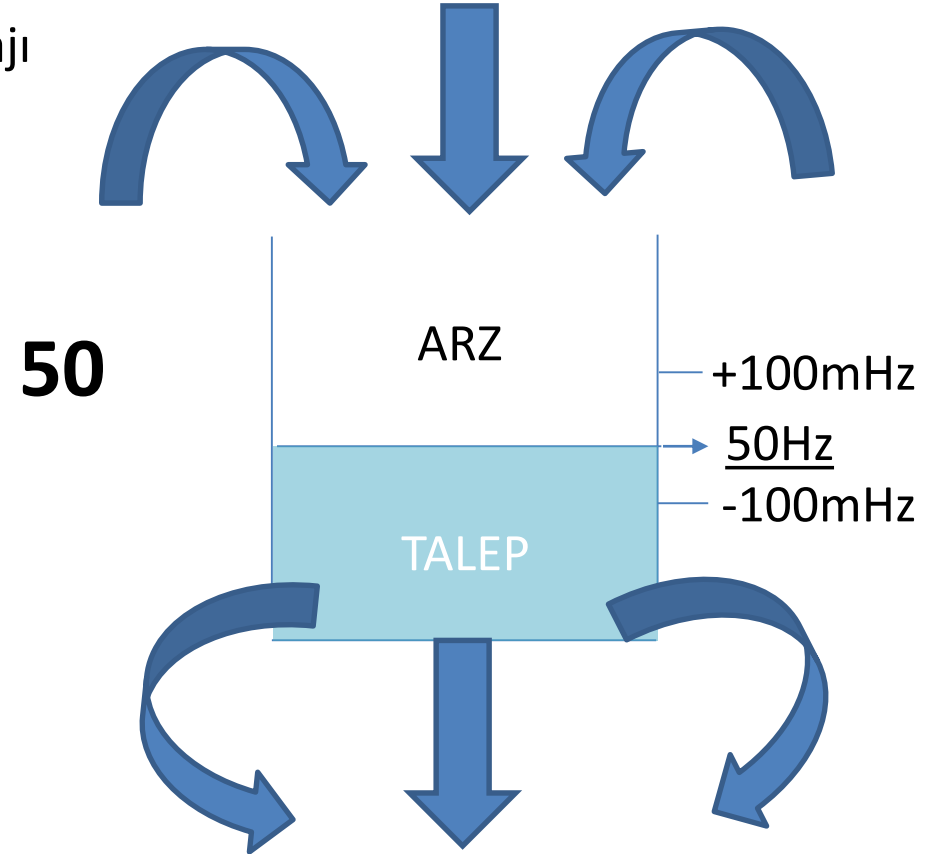
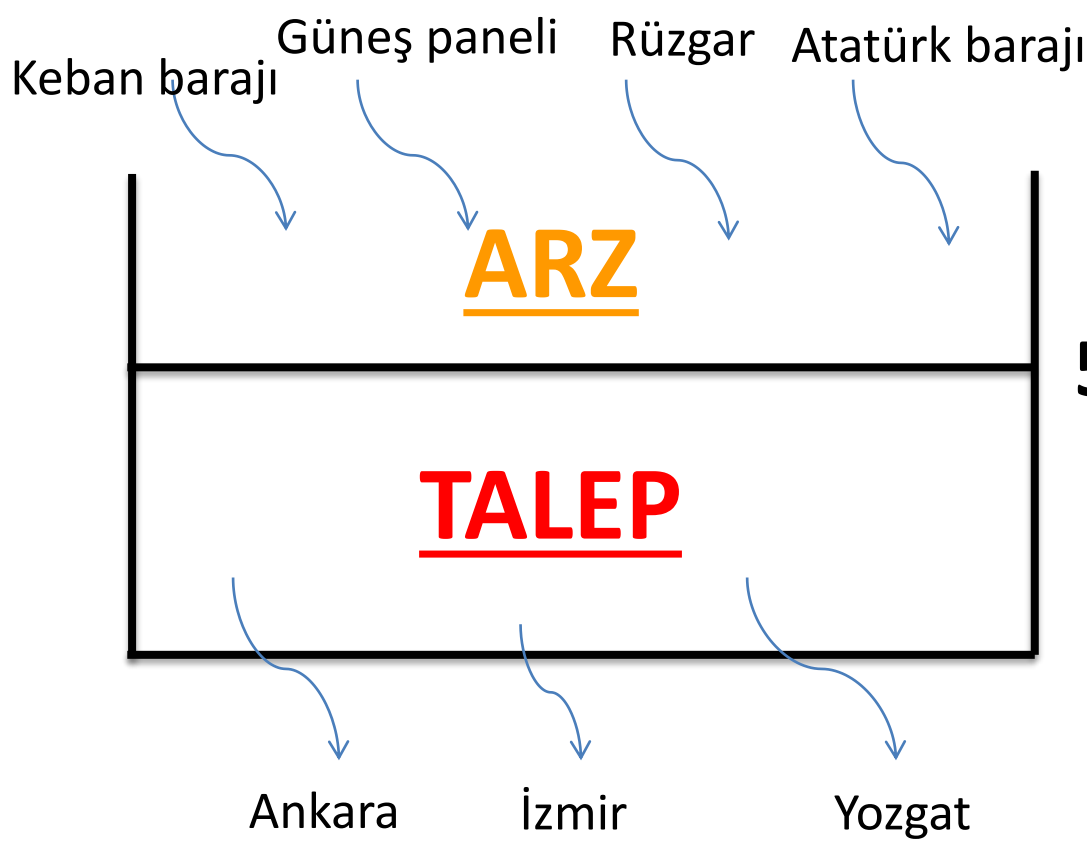
2021	
Amaç 1	
Hedef 1.1	-
Hedef 1.2	100.000.000 TL
Hedef 1.3	200.000.000 TL
Hedef 1.4	20.000.000 TL
Amaç 2	
Hedef 2.1	46.000.000 TL
Hedef 2.2	100.000.000 TL
Hedef 2.3	100.000 TL
Hedef 2.4	24.500.000 TL
Hedef 2.5	1.215.000 TL
Amaç 3	
Hedef 3.1	24.000.000 TL
Hedef 3.2	45.000.000 TL
Hedef 3.3	500.000 TL
Hedef 3.4	1.000.000 TL
Hedef 3.5	3.500.000 TL
Amaç 4	
Hedef 4.1	-
Hedef 4.2	100.000 TL
Hedef 4.3	2.500.000 TL
Hedef 4.4	5.600.000 TL
Toplam Kaynak İhtiyacı	574.015.000 TL

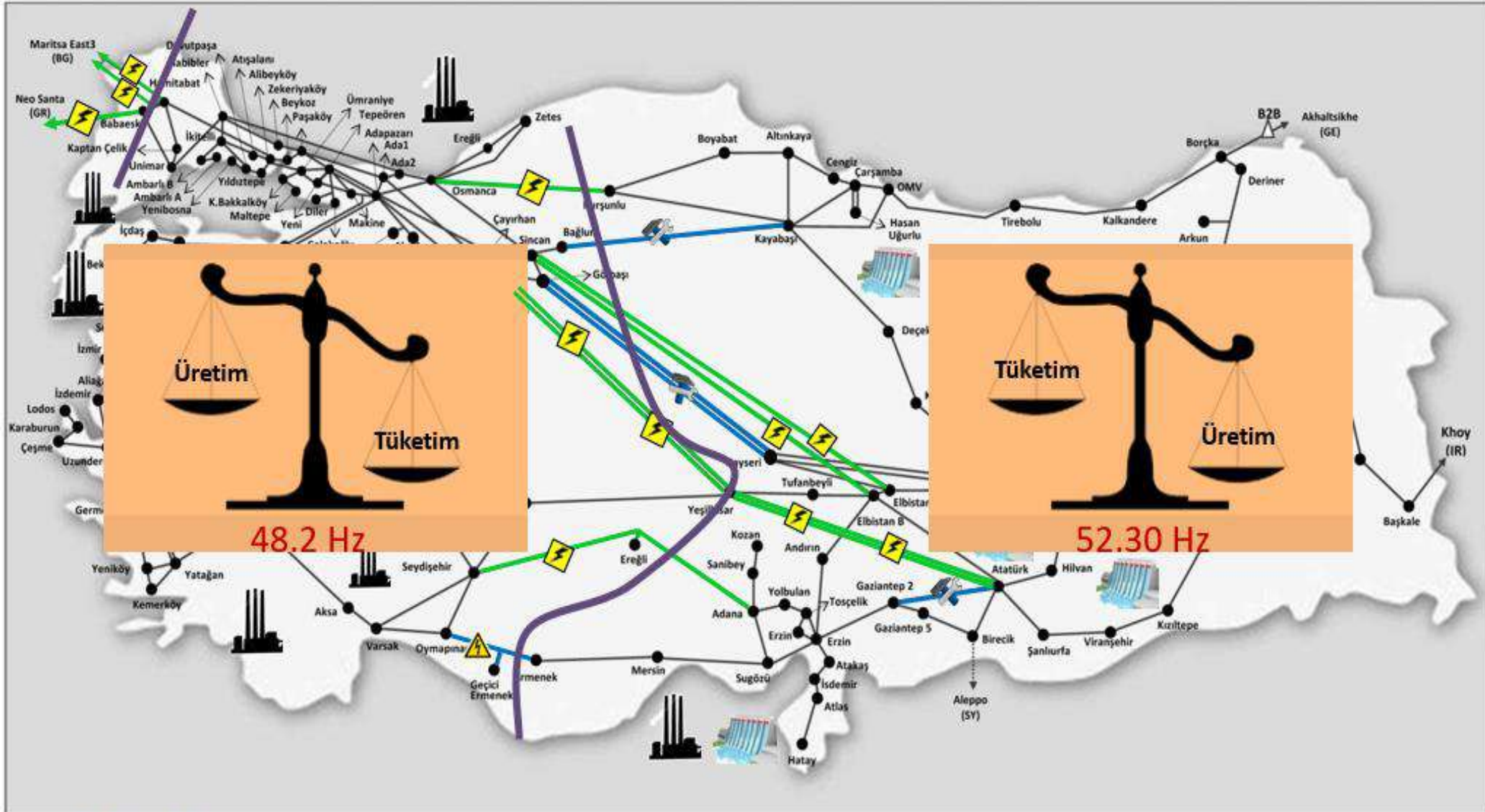
Yerinde üretim sadece kayıplar için mi önemli?

Arz/Talep dengesini sağlayabilmek, çeşitli kararlılık sorunları!

Sistem çökmeleri! (31 Mart 2015 örneği)

Doğal olaylar! Kesintiler!

50 saat sonra elektrik verilebildi

26.12.2019 17:24

Bakanlıktan elektrik kesintisi açıklaması

AA | 29 Aralık 2016 Perşembe - 17:06 | Son Güncelleme : 29 12 2016 - 17:26

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca, Türkiye'yi etkisi altına alan aşırı yağışlar ve fırtınanın iletim hatlarında geçici arızaya sebep olduğu ve kesintilerin en kısa zaman içerisinde giderilmesi için yoğun mesai harcandığı bildirildi.

[Paylaş](#) [Tweet](#)

SONRA OKU

olmak üzere Türkiye'nin çok sayıda ker
ilçe elektrik kesintileri yaşandı. Enerji v
Kaynaklar Bakanlığı konuyla ilgili yaptığı açıklamada arızanın Orta ve D
Karadeniz bölgelerindeki aşırı fırtına ve yağış nedeniyle yüksek gerilim
geçici arıza yaşanması olarak duyurdu.

Bursa il geneline elektrik verilmeye başlandı

Bursa'da TEİAŞ'a ait trafo merkezinde meydana gelen arıza giderilerek bölgelere enerji verilmeye başlandı.

Uğur Ulu | 08.07.2019

1 saat kesinti 18 milyon TL kaybettiriyor

Uluslararası Enerji Ekonomisi Birliği Başkanı Prof. Dr. Kumbaroğlu, kaybin ekonomik boyutunu

YAYINLAMA
04 Ocak 2017 00:30

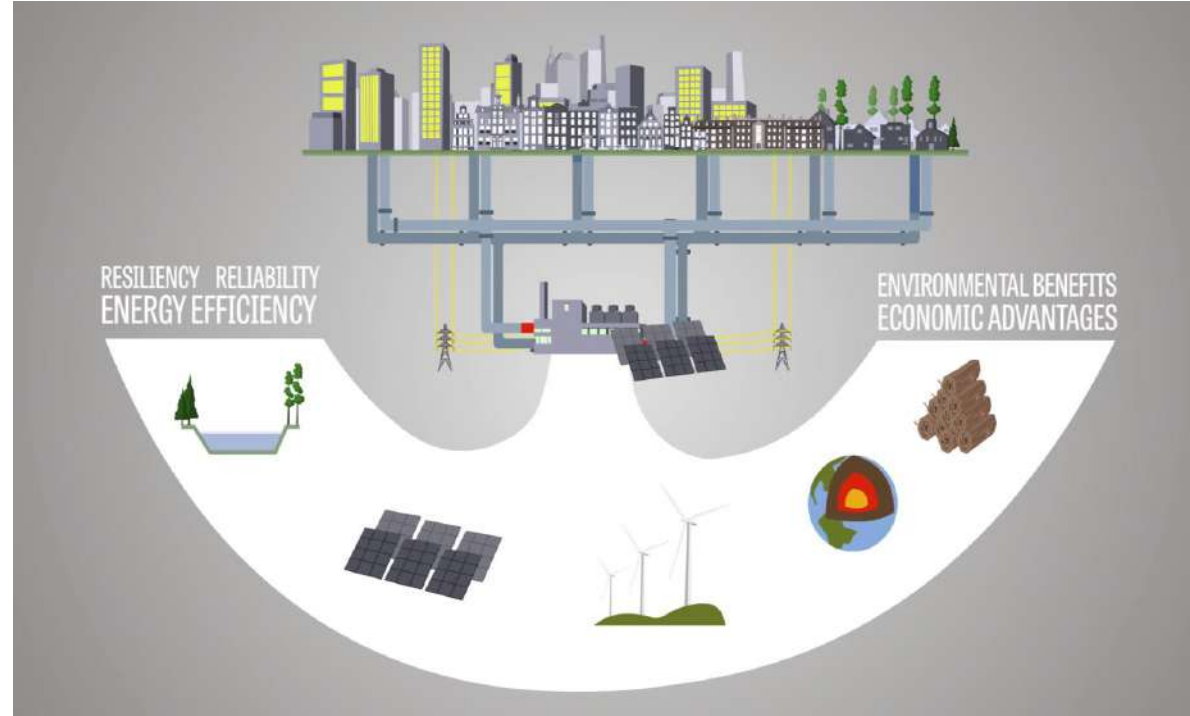
GÜNCELLEME
04 Ocak 2017 07:21

Yerinde üretim AMA NASIL?

Bölgesel/Yerel Kaynaklar:

- Güneş
- Rüzgar
- Jeotermal
- Biokütle
- ...

Kurulu Güç Değişimi

2016 Haziran

Kaynak	Lisanslı Kurulu Güç(MW)	Lisanssız Kurulu Güç(MW)	Toplam(MW)
Kanal Tipi	5.926,35	0,00	5.926,35
Rüzgar	5.856,29	0,00	5.856,29
Rezervuarlı	5.537,20	0,00	5.537,20
Güneş	12,90	1.391,23	1.404,13
Jeotermal	804,21	0,00	804,21
Biokütle	179,04	0,00	179,04
Biogaz	84,06	0,00	84,06
LFG-Çöp Gazi	44,18	0,00	44,18
Toplam	18.444,23	1.391,23	19.835,46

2017 Ekim

Kaynak	Lisanslı Kurulu Güç(MW)	Lisanssız Kurulu Güç(MW)	Toplam(MW)
Rüzgar	5.983,09	0,00	5.983,09
Kanal Tipi	5.905,26	0,00	5.905,26
Rezervuarlı	5.603,61	0,00	5.603,61
Güneş	12,90	1.882,89	1.895,79
Jeotermal	834,51	0,00	834,51
Biokütle	187,54	0,00	187,54
Biogaz	85,27	0,00	85,27
LFG-Çöp Gazi	48,22	0,00	48,22
Toplam	18.660,40	1.882,89	20.543,29

2018 Haziran

Kaynak	Lisanslı Kurulu Güç(MW)	Lisanssız Kurulu Güç(MW)	Toplam(MW)
Rüzgar	6.437,84	42,25	6.480,09
Kanal Tipi	6.346,62	20,12	6.366,74
Rezervuarlı	5.525,78	0,00	5.525,78
Güneş	22,90	2.530,19	2.553,09
Jeotermal	1.095,19	0,00	1.095,19
Biokütle	237,12	30,12	267,24
Biogaz	87,67	14,75	102,42
Diğer	0,00	86,44	86,44
LFG-Çöp Gazi	56,91	0,00	56,91
Toplam	19.810,03	2.723,87	22.533,90

2019 Ocak

Kaynak	Lisanslı Kurulu Güç(MW)	Lisanssız Kurulu Güç(MW)	Toplam(MW)
Rüzgar	6.596,55	51,96	6.648,51
Rezervuarlı	6.362,35	0,00	6.362,35
Kanal Tipi	6.255,87	21,02	6.276,89
Güneş	81,66	4.129,66	4.211,32
Jeotermal	1.272,62	0,00	1.272,62
Biokütle	322,03	28,72	350,75
Biogaz	92,77	23,24	116,01
Diğer	0,00	115,84	115,84
LFG-Çöp Gazi	101,18	0,00	101,18
Toplam	21.085,03	4.370,44	25.455,47

2020 Ocak

Kaynak	Lisanslı Kurulu Güç(MW)	Lisanssız Kurulu Güç(MW)	Toplam(MW)
Rüzgar	6.505,86	51,97	6.557,83
Rezervuarlı	6.182,78	0,00	6.182,78
Kanal Tipi	6.041,76	22,22	6.063,98
Güneş	174,75	5.643,46	5.818,21
Jeotermal	1.404,39	0,00	1.404,39
Biokütle	421,95	32,99	454,94
Diğer	0,00	175,23	175,23
LFG-Çöp Gazi	153,20	0,00	153,20
Biogaz	100,93	25,69	126,62
Toplam	20.985,61	5.951,56	26.937,17

2021 Ocak

Kaynak	Lisanslı Kurulu Güç(MW)	Lisanssız Kurulu Güç(MW)	Toplam(MW)
Rüzgar	7.307,04	51,97	7.359,00
Rezervuarlı	7.115,54	0,00	7.115,54
Güneş	437,37	6.138,70	6.576,07
Kanal Tipi	5.392,40	23,06	5.415,46
Jeotermal	1.472,73	0,00	1.472,73
Biokütle	673,00	35,72	708,72
LFG-Çöp Gazi	192,74	0,00	192,74
Diğer	0,00	190,80	190,80
Biogaz	67,12	25,69	92,81
Toplam	22.657,94	6.465,93	29.123,87

Kaynak: EPIAŞ Şeffaflık Platformu

<https://seffalik.epias.com.tr/transparency/uretim/yekdem/kurulu-guc.xhtml>

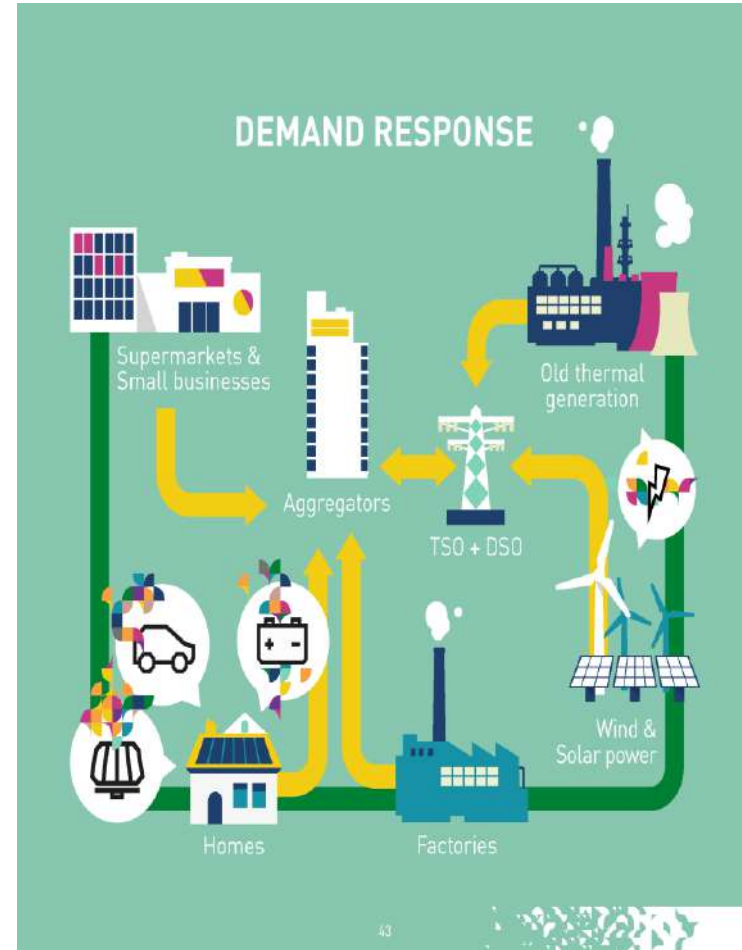
Prof. Dr. Erdal IRMAK, erdal@gazi.edu.tr

- Şuan güneş ciddi bir şekilde artıyor ama bu ağırlıklı olarak **arazi kurulumu**
- Avrupa'da güneşlenme süresi Türkiye'ye oranla çok daha az olmasına rağmen dağıtık yani **yerinde üretime teşvik** ciddi teşvik var.
- İletim kayıplarını azaltma, karbon emisyonunu azaltma (Paris Antlaşması ile azaltılması zorunlu) için ciddi **çatı üstü güneş yatırımı** var.
- Örneğin Belçika'da hemen hemen her evin çatısında vardır.
- Bundan sonraki süreçte en azından çatı tipi gibi yada OSB gibi büyük tüketim yerlerinde güneşe teşvik daha öncelikli olmalıdır.

SORUN NE OLABİLİR?

- Bu kadar yenilenebilir enerji kaynağını **izleyip yönetme zorluğu**
- Bunun için **agregatör** yani **toplayıcı** gibi yapılanmalar önemli
- Kuzey Avrupa ve Batı Avrupa şu an toplayıcı (agregatör) yapısı ile küçük üreticilere erişerek yönetiyor.
- Mali konularda ise toplayıcı (agregatör) üzerinden uzlaştırıyor.

Çözüm yolu sadece yerinde enerji üretimi mi?

Tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi ve talep tarafı katılımı

Enerjinin verimli kullanımı

Talep Tarafı Yönetimi

- **Mevcut arz kaynakları ile talebin karşılanması**

- Sistemin dengede tutulması, artan YEK penetrasyon oranı

- **Şebekedeki aşırı yüklenmeler**

- Sistem güvenilirliğinin sağlanması, anlık/günlük/mevsimsel puantların tıraşlanması

- **Toplam talebin azaltılması**

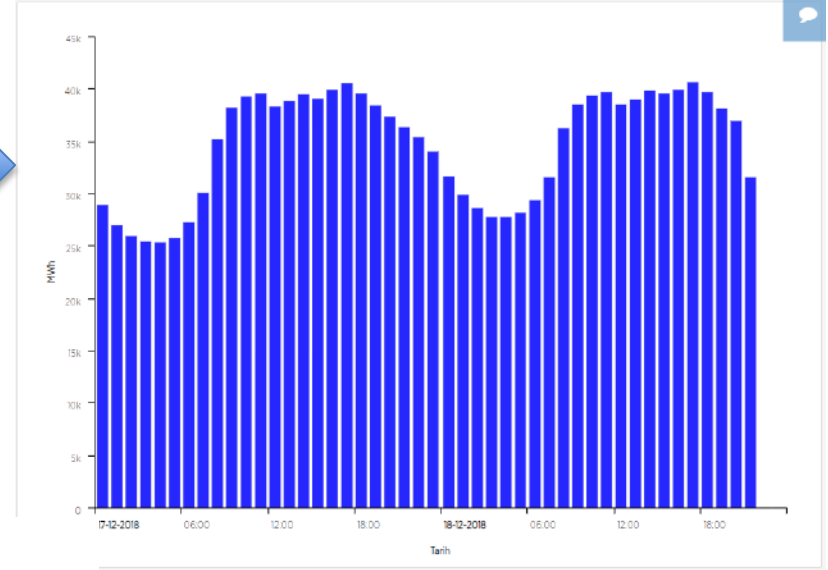
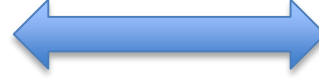
- Sadece nihai tüketici tarafında değil şebeke kayıplarının da düşürülmesi

- **Güç üretiminin azaltılması**

- Üretim maliyetleri yüksek puant santrallerin inşası/işletilmesinin önüne geçilmesi

- EPDK 7698-1 sayılı Kurul Kararı: 2018 yılı için toplam kapasite ödemesi miktarı: **1.407.116.257,57 TL**

Talep Tarafı Yönetimi

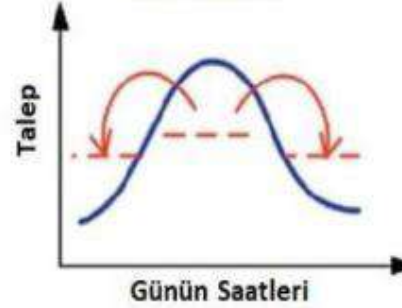
Puant Yük Kesme

Çukur Doldurma

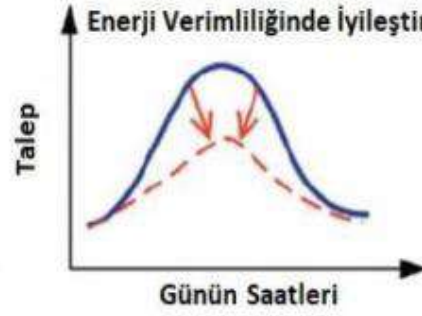
Yük Öteleme

Dinamik Enerji Yönetimi

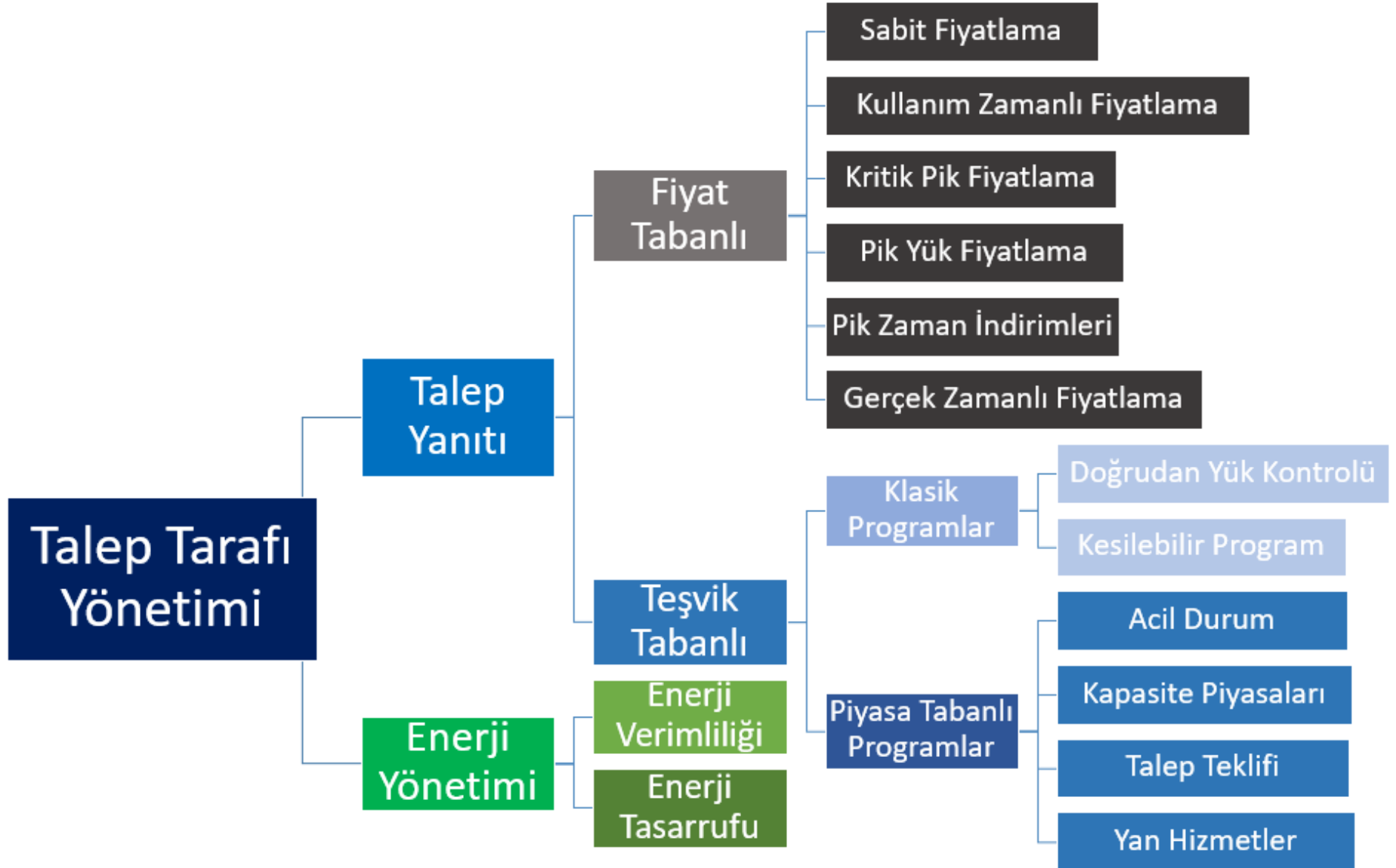

Enerji Verimliliğinde İyileştirme

Stratejik Yük Artışı

Talep Tarafı Yönetimi

Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı: 2017-2023

10) Eylemin Kodu ve E10. Talep Tarafı Katılımı (Demand Side Response) Uygulaması İçin Adı Piyasa Altyapısının Oluşturulması

Amacı

Talep tarafı katılımı uygulaması, esnek/kaydırılabilir yükü olan elektrik tüketicilerinin bu esnekliğinden faydalanılarak puant talebinin yönetilmesini sağlayan mekanizmadır. Mekanizmanın hayata geçmesi için esnek yükü olan tüketicilerin bir araya getirilmesi (agregasyon) ve dengeleme güç piyasasında hareket imkânı kazandırılması amaçlanmaktadır.

Talep katılımı mekanizmasının uygulanması için gerekli düzenlemeler yapılarak kurumsal altyapı oluşturulacaktır.

Yürütülecek Faaliyetler

- Agregasyonu yapacak olan kuruluşun yasal statüsünün ve lisans niteliğinin belirlenecektir.
- Büyük ölçekli esnek tüketim yapısına sahip sanayi tüketicilerinin seçimi yapılarak (örneğin çimento, demir-çelik vb.) esnek tüketim portföyü oluşturulacaktır.
- Konutlar da dâhil olmak üzere diğer tüketicilerin uygulamaya dâhil edilmesine yönelik değerlendirmeler yapılacaktır. Bu alanda akıllı sayaç yayılımı ve pilot uygulamalar desteklenerek mikro-şebeke, akıllı şehir, akıllı şebeke kapsamında demo alanları oluşturulacaktır.

Çıktılar ve Göstergeler

Mevzuat düzenlemesi, hedef gruplarının belirlenmesi

Sorumlu Kurum

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

İlgili Kurum/Kuruluş

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, TEİAŞ, EPIAŞ, TETAŞ

Zaman Planı

2018 ve 2019 yıllarında mevzuat geliştirme, 2020 ve 2021 yıllarında kurumsal altyapı çalışmaları tamamlanarak 2022 yılında uygulamaya başlanacaktır.

Enerjiyi Verimli Kullanma: Şehirlerin/Belediyelerin Rolü

Enerjiyi Verimli Kullanma:

Şehirlerin/Belediyelerin Rolü

4) Eylemin Kodu ve Adı

B4. Belediye Hizmetlerinde Enerji Verimliliğinin Artırılması

Amacı

Belediyelerin öncelikli olarak su arzı, atık su arıtma, katı atık toplama, katı atık geri kazanımı ve bertarafı ile toplu ulaşım alanlarında ve bunlarla sınırlı kalmaksızın enerji verimliliğine ilişkin fırsatların belirlenmesi ve önlemlerin uygulanmasıdır.

Yürütülecek Faaliyetler

- İller Bankası tarafından belediyelere sağlanan finansman mekanizmasının etkinliğinin artırılması ve uluslararası finansman kuruluşlarının bu mekanizmaya katılması sağlanacaktır.
- Sağlanan finansmanlar yardımı ile belediyelerde enerji verimliliği etütleri yaptırılması ve önlemlerin uygulanması sağlanacaktır.
- Belediyelerin ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi almaları özendirilecektir.
- Belediyelerin bünyelerinde enerji verimliliği biriminin oluşturulması sağlanacaktır.

Çıktılar ve Göstergeler

Etüt sayısı, enerji verimliliği birimi kuran belediye sayısı, gerçekleşen tasarruf miktarı

Sorumlu Kurum

Belediyeler ve İller Bankası

İlgili Kurum/Kuruluş

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı

Zaman Planı

Finansman etkinliği artırılarak 2018 yılından itibaren etütlerin yapılmasına ve önlemlerin uygulanmasına başlanacaktır. 2023 yılına kadar uygulama başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere yaygınlaştırılmış olacaktır.

3) Eylemin Kodu ve Adı **U3. Bisikletli ve Yaya Ulaşımının Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi**

Amacı	Kentsel ve bölgesel bazda sürdürülebilir ulaşımın sağlanması için sıfır emisyonlu taşımacılığın yaygınlaştırılmasına yönelik bisikletli ve yaya ulaşımının geliştirilmesi ve iyileştirilmesidir.
Yürütülecek Faaliyetler	• Şehirlerde bisiklet ve yaya yolları altyapısı (bisiklet ve yaya yolları, bisiklet park alanları, akıllı bisiklet / bisiklet istasyonları) inşa edilerek geliştirilecektir. • Şehir merkezlerinde motorlu araç kullanımına kapalı, bisiklet ve yaya yolları/alanları oluşturulacaktır. • Yaya veya bisikletle seyahat etmeyi çekici kılacak kentsel planlama yaklaşımları uygulanacaktır. Yaya ve bisiklet yollarının diğer lastik tekerlekli, raylı ve deniz yolu erişimine engelsiz entegrasyonu sağlanacaktır. • Sıfır emisyonlu taşımacılığın yaygınlaşmasına yönelik ilgili mevzuat düzenlemeleri geliştirilecektir. • Ulaştırma ana planı, imar planları ve kentsel ulaşım planlarında; bisiklet ve yaya yollarına/alanlarına öncelik verilecektir. Şehirlerin ulaşım ana planları, sürdürülebilir kent anlayışı temelinde bisiklet ve yaya yolları altyapısını dâhil edecek şekilde hazırlanacaktır. • Bisiklet kullanımının sağlık ve çevrenin korunmasındaki önemi konusunda farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Kamuoyu farkındalığını artırmak için "araçsız gün/hafta" etkinlikleri düzenlenecek ve bu etkinlikler kapsamında kamu kurumlarının üst düzey yöneticileri rol model görevi üstleneceklerdir. • Sivil Toplum Kuruluşları ve Sağlık Bakanlığı'nın katılımı ile sağlıklı yaşam ve sıfır emisyonlu ulaşım için bir platform oluşturulacaktır. • En iyi örnekler toplanarak uygulamalara model teşkil edecek şekilde tanıtılacaktır. • Sürücü kurslarında, bisiklet ve yaya trafiği ve kuralları konusu daha etkin ele alınacaktır. Bisiklet kullanıcılarının trafik kuralları ile ilgili eğitim almaları sağlanacaktır.
Çıktılar ve Göstergeler	Mevzuat düzenlemesi, "araçsız gün/hafta" etkinlikleri, platform oluşturulması, inşa edilecek bisiklet ve yaya yolu (km)
Sorumlu Kurum	İçişleri Bakanlığı, Belediyeler
İlgili Kurum/Kuruluş	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı
Zaman Planı	2018 yılında mevzuat geliştirilecek, 2019 yılı itibariyle eylemin uygulamasına geçilecektir.

5) Eylemin Kodu ve Adı **U5. Toplu Taşımanın Yaygınlaştırılması**

Amacı	Toplu taşımacılık sistemlerini yaygınlaştırmaya yönelik altyapı ve hareketlilik planı geliştirilmesidir.
Yürütülecek Faaliyetler	• Toplu taşımacılık hizmet ağının artırılması ve güçlendirilmesi için ulusal ve uluslararası finans desteklerinden yararlanılacaktır. • Farkındalık ve bilgilendirme faaliyetleri ile toplu taşımacılığın yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Ülke çapında farklı etkinlikler düzenlenerek kamuoyunun ulaşım farkındalığının artırılmasına yönelik ulaşım davranış değişikliği yapmayı amaçlayan ve bir hafta sürecek olan "hareketlilik haftası" düzenlenecektir. Ortak araç kullanımı (carpooling), yeni teknolojilerin yaygınlaştırılması, hızlı (tahsisli) hat ve alternatif ulaşım yöntemleri özendirilecektir. • Ulaşım modlarının birbirine engelsiz entegrasyonu sağlanarak çevre dostu, araç ağırlığı düşük, elektrikli ya da hibrit, hidrojenli, doğal gazlı vb. araçların kullanımının yaygınlaşması özendirilecektir. • Modlararası ulaşım temelinde toplu taşıma araçlarının güzergâhında ve durak alanlarında düzenleme yapılacaktır. • Şirketler yerel yönetimlerle işbirliği yaparak çalışanlarının toplu taşımayı kullanılmasını özendirecektir. • Yolcuların toplu taşıma sistemlerine yönelmesini sağlamak amacıyla hizmet kalitesi yükseltilecektir. • Toplu taşıma araçlarında yolcunun bisikletini taşıması için uygun yer ve aparatlar bulundurulmasına ilişkin düzenlemeler yapılacaktır. • Toplu taşıma sistemlerinde güvenliğin ve enerji verimliliğinin artırılması için sürücülere güvenli sürüş tekniği ve iletişim eğitimi verilecektir.
Çıktılar ve Göstergeler	Düzenleme çalışmaları, hareketlilik haftasının organize edilmesi
Sorumlu Kurum	İçişleri Bakanlığı, Belediyeler
İlgili Kurum/Kuruluş	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Zaman Planı	2018 ve 2019 yıllarında mevzuat geliştirilecektir. 2020 yılında eylemin uygulamasına geçilecektir.

TEŞEKKÜRLER

Prof. Dr. Erdal IRMAK

erdal@gazi.edu.tr

gazi.edu.tr